

Pytania i odpowiedzi na temat finansowania energetyki odnawialnej z funduszy europejskich

Czatem na temat finansowania z funduszy europejskich inwestycji z zakresu pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych, zainaugurowaliśmy drugą edycję e-spotkań z Bankiem BPH. W trakcie wirtualnego spotkania uczestnicy mogli zadawać pytania ekspertom z Instytutu Paliw i Energii Odnawialnej, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Banku BPH na temat zasad i źródeł pozyskiwania przez przedsiębiorców dotacji ze środków Unii Europejskiej oraz oferty Banku BPH. W bieżącym numerze Biuletynu prezentujemy wybrane, naszym zdaniem najciekawsze, odpowiedzi na pytania, jakie pojawiły się podczas pierwszego czatu.

System zaliczek na projekty unijne dla przedsiębiorców w krajowych programach operacyjnych

W tym wydaniu Biuletynu dokonujemy przeglądu zasad zaliczkowania projektów inwestycyjnych, wspartych środkami pomocowymi. Znajdą tu Państwo opis zasad wypłacania i rozliczania dotacji w formie zaliczek w ramach wybranych działań programów operacyjnych wdrażanych na szczeblu krajowym.

Nabory wniosków o dotacje na inwestycje dla przedsiębiorstw

Ponadto przybliżamy aktualne terminy trwających i planowanych w 2010 r. naborów wniosków o dotacje na inwestycje dla przedsiębiorstw ze środków UE w ramach krajowych i regionalnych programów operacyjnych.

Spis treści:

Pytania do ekspertów dotyczące finansowania energetyki odnawialnej z funduszy europejskich s. 2-6

System zaliczek na projekty unijne dla przedsiębiorców
Część II: Zasady obowiązujące w krajowych programach operacyjnych s. 7-8

Nabory wniosków o dotacje na inwestycje dla przedsiębiorstw w ramach krajowych programów operacyjnych do końca 2010 r. s. 9

Nabory wniosków o dotacje na inwestycje dla przedsiębiorstw w ramach regionalnych programów operacyjnych do końca 2010 r. s. 10-11

Kontakt:

Magdalena Typa
tel. (22) 531 8611

Elżbieta Kolasińska
tel. (22) 531 8718

HARMONOGRAM E-SPOTKAŃ Z BANKIEM BPH:

28 stycznia 2010 r.	Zasady udzielania pomocy publicznej w programach UE
25 lutego 2010 r.	Innowacyjne przedsiębiorstwo - finansowanie inwestycji i prac B+R ze środków UE w ramach krajowych i regionalnych programów operacyjnych
25 marca 2010 r.	Dotacje dla nowych firm i mikroprzedsiębiorstw
22 kwietnia 2010 r.	Dotacje dla firm rolno-spożywczych i podmiotów gospodarczych działających na terenach wiejskich

Pytania do ekspertów dotyczące finansowania energetyki odnawialnej z funduszy europejskich

Termin e-spotkania: 3 grudnia 2009 r. Eksperci: Maciej Ruba, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Łukasz Jaworski, Instytut Paliw i Energetyki Odnawialnej, Magdalena Typa, Bank BPH, Paweł Wróbel, Bank BPH.

Joanna J.: **Czy w zakresie finansowania projektów związanych z odnawialnymi źródłami energii, istnieje możliwość włączenia w takie finansowanie banków komercyjnych?**

Magdalena Typa, Bank BPH: Tak, Bank finansuje inwestycje przedsiębiorców, związane z pozyskiwaniem energii ze źródeł odnawialnych. Decyzja o finansowaniu podejmowana jest na podstawie oceny zdolności kredytowej podmiotu i opłacalności ekonomicznej przedsięwzięcia.

Monika K.: **W jakich funduszach mogłabym szukać dofinansowania lub też korzystnych warunków pożyczki dla inwestycji polegającej na budowie układu kogeneracyjnego, szacunkowy koszt takiej inwestycji to 15 mln zł?**

Łukasz Jaworski, Instytut Paliw i Energii Odnawialnej: Układ spełniający wymogi wysokosprawnej kogeneracji może być dofinansowany w ramach działania 9.1 PO IiŚ obsługiwanej przez NFOŚiGW. Układ nie spełniający wymogów wysokosprawnej kogeneracji i oparty o wykorzystanie OZE (w praktyce biomasa lub biogaz) może być dofinansowany w ramach działania 9.4 PO IiŚ.

Małgorzata E.: **Czy nowopowstała spółka może starać się o dotacje unijne, dzięki którym możliwym byłoby częściowe sfinansowanie inwestycji wartej 12 mln PLN oraz czy pozostałe środki można uzyskać w ramach kredytu bankowego?**

Paweł Wróbel, Bank BPH: Tak nowopowstały podmiot gospodarczy może starać się o finansowanie inwestycji w ramach kredytu gospodarczego po spełnieniu określonych warunków: posiadanie wkładu własnego na poziomie 30% i przedstawieniu zabezpieczenia rzeczowego, cesji wierzytelności z umowy o dofinansowanie oraz poręczenia funduszu poręczeń kredytowych.

Tomasz S.: **Czy budowa zakładu produkującego wieże do turbin wiatrowych (tylko i wyłącznie) może być dofinansowana z działania 10.3 PO IiŚ. Zakład nie będzie produkował np.: wirników czy generatorów.**

Łukasz Jaworski, Instytut Paliw i Energii Odnawialnej: Budowa takiego zakładu może być dofinansowana w ramach tego działania.

Mieczysław S.: **Dwa pytania: Mamy 3 projekty instalacji wykorzystujących energię słoneczną. Projekt 1 - Suszarnie Ekologiczne (zioła, grzyby, warzywa itp.), Projekt 2 - Użycie kolektorów do osuszania i wentylacji pomieszczeń (łazienki, pralnie, suszarnie) i Projekt 3 - Użycie kolektorów do podgrzewania c.w.u.**

(cieplej wody użytkowej). Projekty 2 i 3 skierowane są do hoteli, pensjonatów i ośrodków wypoczynkowych. Każdy z projektów może mieć szersze zastosowanie, np. dogrzanie magazynu czy hali produkcyjnej. Pomimo zrozumienia zasadności i celowości realizacji powyższych projektów u naszych potencjalnych kontrahentów (indywidualnych i instytucjonalnych) czas zwrotu nakładów inwestycyjnych (ang. IRR) jest zbyt długi. Raport „Wizja rozwoju energetyki słonecznej termicznej w Polsce wraz z planem działań do 2020 r.” sugeruje dotacje w wysokości 50% nakładów inwestycyjnych dla sektora publicznego, przemysłu i rolnictwa. Również, wg powyższego Raportu „Energetykę słoneczną należy, bardziej sprawiedliwie i poważniej niż dotychczas, uwzględnić jako beneficjanta w kolejnym okresie programowania funduszy UE (2014-2020).”

Pytanie 1: Czy możemy w rozmowach z klientami gwarantować takowe dotacje? Gdzie się one znajdują, w jakim programie? Ponownie przywołując powyższy Raport: „Uzupełnieniem dostępnego dla znacznej części inwestorów twardego wsparcia, powinno być wsparcie horyzontalne, obejmujące m.in. szkolenia instalatorów w ramach 50% dofinansowania udzielonego przez fundusze oraz wspieranie prac badawczych dot. energetyki słonecznej w wysokości 100 mln zł finansowane z budżetu na naukę.

Pytanie 2: Czy możemy otrzymać takowe wsparcie?

Łukasz Jaworski, Instytut Paliw i Energii Odnawialnej: Projekt polegający na budowie kolektorów może być dofinansowany w ramach działania 9.4 PO IiŚ. Wielkość dotacji, która zależy od lokalizacji projektu i wielkości przedsiębiorcy może osiągać poziom 50%, a nawet go przekraczać. Koszty dotyczące spraw badawczych kwalifikują się raczej do dofinansowania w ramach PO IG, a szkoleń w ramach PO KL (nie podaje szczegółów, bo nie jestem ekspertem w zakresie tych dwóch programów operacyjnych). Na razie brak jest szczegółowych planów, jak ma wyglądać następna perspektywa funduszowa (2014-2020). Podobno (według zapewnień KE) ma być bardzo dużo środków na energetykę.

Ryszard P.: **Przedsiębiorca (mieszkający na wsi i będący jednocześnie rolnikiem) zainteresowany jest postawieniem nawet kilkunastu turbin wiatrowych (okolice Pizsa - woj. warmińsko-mazurskie). Jakie są szanse na dopłaty z UE? Na jakie problemy można się natknąć? Słyszałem, że problemem może być nawet fakt, iż teren gdzie one staną znajduje się kilkanaście km od terenów Natura 2000?**

Maciej Ruba, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa: W ramach PROW na lata 2007-2013, można ubiegać się o współfinansowanie operacji polegających na zakupie, montażu urządzeń do produkcji materiałów energetycznych jak i do wytwarzania energii. Należy jednak podkreślić, iż wytworzona

energia nie może być odsprzedawana, lecz może być wykorzystywana na potrzeby prowadzonej działalności rolniczej czy gospodarczej. Działania w ramach których można uzyskać dofinansowanie na wymienione przez Pana operacje, to Modernizacja gospodarstw rolnych, Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej oraz Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw.

Tomasz S.: **Czy w działaniu 10.3 też jest rozróżnienie na pomoc regionalną i pomoc horyzontalną, tak jak np.: w działaniach 9.1 czy 9.4?**

Łukasz Jaworski, Instytut Paliw i Energii Odnawialnej: Nie ma, ponieważ działania 9.5 i 10.3 opierają się na innych regulacjach dotyczących pomocy publicznej (konkretnie Wytyczne WE 2006/C/54/08 dotyczące pomocy regionalnej).

Wojciech D.: **Witam, ile można dostać dofinansowania na biogazownię?**

Łukasz Jaworski, Instytut Paliw i Energii Odnawialnej: Od 40% do 70% kosztów kwalifikowanych (czyli mniej więcej 40-70% kosztów inwestycyjnych bez VAT). Jak wspominałem ważna jest lokalizacja projektu i wielkość przedsiębiorcy.

Anna B.: **Jakie działania promujące inwestycje ekologiczne prowadzone przez firmę z sektora MSP są dofinansowane z funduszy europejskich? Proszę o informację jakiego rządu są to kwoty i z jakich programów?**

Maciej Ruba, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa: Z uwagi na fakt, iż jestem przedstawicielem ARiMR mogę mówić wyłącznie o działaniach wdrażanych przez moją firmę w ramach PROW na lata 2007-2013. Są to dwa działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” - kwota dofinansowania maksymalnie 300 tys. złotych oraz działanie 123 „Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej” - kwoty do kilku milionów złotych. Jednak należy podkreślić, iż wytworzona energia nie może być odsprzedawana lecz wykorzystywana wyłącznie na potrzeby prowadzonej działalności.

Małgorzata E.: **Mam projekt na budowę biogazowni. Zostaje powołana nowa spółka prawa handlowego. Czy nowa spółka może otrzymać kredyt bankowy na tę inwestycję? I drugie pytanie, czy nowa spółka może ubiegać się o dotację z Unii Europejskiej?**

Magdalena Typa, Bank BPH: Tak, w Banku BPH dopuszczamy finansowanie nowych podmiotów, które realizują projekty wsparte środkami UE. Przy czym w takim przypadku wymagamy: 30% wkładu własnego, zabezpieczenia rzeczowego i poręczenia funduszu poręczeń kredytowych. Jeśli spółka matka jest gotowa poręczyć kredyt spółce córce, to możemy odejść od tych wymagań i ograniczyć je do 10% wkładu własnego i zabezpieczenia rzeczowego.

Krzysztof J.: **Czy złożenie niekompletnego wniosku (bez promesy) na etapie wstępnej selekcji projektów może przyczynić się do zaniżenia liczby punktów podczas oceny formalnej?**

Łukasz Jaworski, Instytut Paliw i Energii Odnawialnej: Na etapie oceny formalnej projekt nie zdobywa punktów. Brak dokumentów

potwierdzających dostępność środków finansowych (nie koniecznie musi być to promesa, bo nie ma obowiązku finansowania projektu ze źródeł zewnętrznych) na pewno wpłynie na punktację zdobywaną na etapie oceny merytorycznej i stopnia.

Joanna Z.: **Witam. W ramach poprzedniego konkursu dla działania 9.4 dla protestów jest odrębna pula środków tj. 20%. Czy to prawda, że dla projektów z odwołań/protestów może nie wystarczyć tych środków i wówczas będą dla nich rozdzielane środki z głównej puli programu (czy mogą dla nich być przydzielone środki obecnie przeznaczone dla projektów znajdujących się na liście rankingowej podstawowej)? Co za tym idzie - czy będzie obowiązywać zasada „kto pierwszy ten lepszy”? Czy oznacza to, że projektu na liście podstawowej wcale nie mają zagwarantowanych środków nawet jeśli do połowy kwietnia złożą niezbędne dokumenty?**

Łukasz Jaworski, Instytut Paliw i Energii Odnawialnej: Jest Pani dobrze poinformowana. Niestety na każde z Pani pytań należy odpowiedzieć twierdząco.

Wiesław W.: **Jestem zainteresowany ubieganiem się o dotację z zakresu OZE, ale nie na inwestycję, lecz na projekt „miękki” rozszerzający świadomość ekologiczną licealistów. Z jakimi instytucjami mógłbym nawiązać kontakt w tym celu? I jaki procent wydatków związanych z projektem mogłaby wówczas Unia sfinansować?**

Łukasz Jaworski, Instytut Paliw i Energii Odnawialnej: Polecam analizę opisu działań Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Tomasz S.: **Czy uzyskanie dofinansowania w działaniu 9.4 PO liś większego niż 50% automatycznie powoduje, iż musi być stosowane prawo zamówień publicznych w trakcie realizacji projektu (zakup, instalacja urządzeń, budowa, itp.)?**

Łukasz Jaworski, Instytut Paliw i Energii Odnawialnej: Należy dokładnie przeanalizować zapisy Prawa zamówień publicznych pod tym względem. O ile dobrze pamiętam ponad 50 procentowy udział środków publicznych w wartości danej dostawy (towaru lub usługi) obliguje do stosowania trybów ustawy. Należy pamiętać również o tym, że nawet jeżeli nie obejmują Wnioskodawcy przepisy ustawy Pzp, to jest on zobowiązany do stosowania procedury wyboru dostawców opisanej w art. 70 Kodeksu Cywilnego.

Michał M.: **Do ilu lat powinienem przechowywać dokumenty po wybudowaniu kotłowni korzystających z owsa energetycznego? Co oprócz dokumentacji będzie sprawdzać ewentualna kontrola?**

Łukasz Jaworski, Instytut Paliw i Energii Odnawialnej: O ile dobrze pamiętam, na potrzeby instytucji zajmujących się wdrażaniem funduszy europejskich, 3 lata od daty zakończenia (rozliczenia) projektu.

Czarek G.: **Jestem inwestorem chcącym wybudować parę obiektów rekreacyjnych w województwie dolnośląskim, w skład których wchodziłyby baseny otwarte ogrzewane energią słoneczną. Chcę przekształcać energię promieniowania w ciepło za pomocą**

absorberów w kolektorach słonecznych. Rozpocząłem rozmowy z samorządami miast w których miałyby stanąć te obiekty i w dwóch przypadkach mogę liczyć na 6% oraz 10% finansowanie ze środków publicznych. Jak ta informacja wpływa na wysokość kwoty, którą mógłbym otrzymać w ramach dofinansowania? I kiedy miałyby miejsce konkurs i terminy, aby złożyć wnioski?

Łukasz Jaworski, Instytut Paliw i Energii Odnawialnej: Otrzymane dofinansowanie musiałby Pan zgłosić na etapie składania wniosku (są do tego odpowiednie formularze będące załącznikami do wniosku), a poziom dofinansowania udzielony przez Instytucję Wdrażającą musiałby uwzględniać pomoc publiczną otrzymaną z innych źródeł. Ogłoszenie o drugim naborze wniosków do działania 9.4 PO IiŚ powinno się ukazać w najbliższym czasie, a nabór powinien się odbyć w styczniu lub lutym 2010 r. (nie ma jeszcze konkretnych terminów).

Joanna Z.: **Czy jest już bardziej sprecyzowany termin kolejnego naboru na 9.4? (obecna informacja to IV kw.)**

Łukasz Jaworski, Instytut Paliw i Energii Odnawialnej: Ogłoszenie jeszcze w grudniu, nabór w styczniu lub lutym.

Małgorzata E.: **Dziękuję za odpowiedź. Proszę o informację z jakiego działania można otrzymać dofinansowanie z Unii na wybudowanie biogazowni. Inwestycja znajduje się w woj. warmińsko-mazurskim.**

Magdalena Typa, Bank BPH: Jeśli inwestycja nie przekracza 10 mln zł, to właściwe będzie działanie 6.2.1 RPO Warmia-Mazury - Wykorzystanie odnawialnych zasobów energii (planowany termin naboru wniosków 14.04.2010 r.); jeśli wartość projektu dla inwestycji w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z biogazu będzie przekraczała 10 mln zł to właściwy będzie PO Infrastruktura i Środowisko.

Zofia P.: **Co będzie źródłem zabezpieczenia dla banku w przypadku inwestycji polegającej na budowie elektrowni wiatrowej?**

Paweł Wróbel, Bank BPH: W przypadku takiego projektu inwestycyjnego zabezpieczeniem jest nieruchomości w postaci gruntów, na których zlokalizowana jest elektrownia wiatrowa wraz z budynkami i urządzeniami tam zlokalizowanymi.

Szymon S.: **Witam, posiadam firmę wykonującą instalacje elektryczne. Chciałbym rozszerzyć jej działalność na instalowanie siłowni wiatrowych. Z jakiego programu mógłbym skorzystać, żeby sfinansować: a) budowę własnej farmy wiatrowej, b) zakupić niezbędny sprzęt do budowy takich farm (w celu wykonywania takich usług dla innych podmiotów)?**

Magdalena Typa, Bank BPH: Ad. a) w zależności od wartości i lokalizacji projektu - jeśli projekt nie przekracza 20 mln zł to właściwy będzie Regionalny Program Operacyjny, jeśli przekracza to działanie 9.4 Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. Ad b) w zależności od wartości projektu tj. planowanych do poniesienia nakładów i lokalizacji może to być: (i) jedno z działań Regionalnego Programu Operacyjnego jeśli wartość projektu nie przekracza 8 mln zł i firma ma siedzibę na innych obszarach niż

wiejskie, (ii) działanie 4.3 (jeśli dla świadczenia usługi wdroży Pan nową, własną technologię) lub 4.4 Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (jeśli nakłady min. 8 mln zł i zastosowanie technologii nie starszej niż 3 letnia na świecie), (iii) Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich pod warunkiem prowadzenia działalności na terenach wiejskich i ubieganie się o wsparcie do 300 tys. zł przy poziomie dofinansowania 50%. Podsumowując, w celu uzyskania precyzyjnej odpowiedzi proponuję podać lokalizację, wysokość nakładów inwestycyjnych, siedzibę rejestrową firmy w odniesieniu do każdego ze zgłaszanych przez Pana pomysłów.

Małgorzata E.: **Dziękuję i jeszcze jedno pytanie. Biogazownia będzie umiejscowiona na granicy Natura 2000. Czy w tym układzie otrzymam pozwolenie na jej wybudowanie?**

Maciej Ruba, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa: Szanowna Pani, kwestie związane z lokalizacją danej operacji podlegają wnikliwej analizie. Jeżeli dana operacja wymaga uzyskania decyzji pozwolenia na budowę, wówczas uznaje się, iż organ wydający taką decyzję zbadał również uwarunkowania środowiskowe - np. poprzez załączenie do składanej dokumentacji zgody konserwatora przyrody na jej realizację czy też raportu oddziaływania na środowisko. Jeżeli dany projekt nie wymaga uzyskania pozwolenia, wówczas instytucja finansująca może poprosić o dostarczenie przez wnioskodawcę wymienionych powyżej dokumentów o ile ich uzyskanie będzie uzasadnione i konieczne dla przeprowadzenia oceny wniosku. W opisanym przez Panią przypadku, trudno jest jednoznacznie odpowiedzieć na pytanie czy zaistnieje konflikt w związku ze zlokalizowaniem operacji na granicy obszaru objętego siecią Natura 2000.

Zofia P.: **Dziękuję za odpowiedź na poprzednie pytanie. Od przedsiębiorcy ubiegającego się o kredyt bankowy na realizację projektów współfinansowanych z funduszy unijnych wymagany jest wkład własny. Czy wysokość tego wkładu jest uzależniona od wartości inwestycji? I jaki byłby wymagany minimalny wkład własny w przypadku projektu (budowa elektrowni wiatrowej) o wartości ok. 22 mln zł?**

Paweł Wróbel, Bank BPH: Wkład własny jest liczony od wartości netto inwestycji, natomiast uzależniony jest od tego czy w przypadku inwestycji VAT jest odliczany, czy jego stawka wynosi 0. Nawijając do drugiej części pytania wszystko jest uzależnione od podmiotu gospodarczego, który realizuje inwestycję i jego sytuacji ekonomiczno-finansowej. W przypadku firm działających nie dłużej niż 18 miesięcy wkład własny jest zawsze na poziomie nie niższym niż 30% wartości netto inwestycji, w pozostałych przypadkach wkład własny jest na poziomie co najmniej 20% wartości netto przedsięwzięcia.

Ryszard P.: **Z jakiego działania (programu) można skorzystać przy realizacji inwestycji: Elektrownie wiatrowe o wartości ok. 40 mln zł (woj. warmińsko-mazurskie)?**

Magdalena Typa, Bank BPH: W przypadku projektu o tak dużej wartości, właściwym jest Program Operacyjny Infrastruktura

i Środowisko działanie 9.4 Wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych.

Magdalena K.: **Witam. Mam pytanie odnośnie działania 9.4, Jaka będzie forma wypłaty dofinansowania, czy będzie zaliczkowanie oraz po jakim czasie od zakończonej inwestycji i rozliczenia projektu należy oczekiwać wypłaty środków 30 dni czy dłużej?**

Łukasz Jaworski, Instytut Paliw i Energii Odnawialnej: Jest przewidziane zaliczkowanie projektów. W sprawie szczegółowych zasad zaliczkowania proszę się kontaktować z odpowiednimi osobami w IW-IPiEO. Rozumiem, że w ramach drugiego pytania chodzi Pani o termin wypłaty ostatniej transzy dotacji (która siłą rzeczy musi mieć formę refundacji) - tu również odeślę do kolegów z IW-IPiEO, bo nie znam szczegółów.

Magdalena K.: **Czy w działaniu 9.4 można rozpocząć budowę przed podpisaniem umowy o dofinansowanie i jaki będzie okres kwalifikowania wydatków w II naborze?**

Łukasz Jaworski, Instytut Paliw i Energii Odnawialnej: Co do zasady można rozpocząć budowę w działaniu 9.4 po złożeniu wniosku o dofinansowanie (MŚP) lub otrzymaniu pisemnego poświadczenia o spełnieniu efektu zachęty (duzi przedsiębiorcy). Należy jednak pamiętać, że spełnienie efektu zachęty odnosi się tylko do konkursu, w którym się w danym momencie aplikuje, a zatem, jeżeli Państwo wycofają wniosek lub odpadnie on w ramach pierwszego konkursu, i jednocześnie rozpoczną Państwo budowę, to w przypadku złożenia projektu do drugiego konkursu, wniosek będzie musiał być odrzucony.

Mieczysław S.: **I jeszcze jedno pytanie. Z których funduszy unijnych można otrzymać dofinansowanie do audytu energetycznego. Są to z reguły projekty o niewielkiej wartości ale pomimo to wiele instytucji/inwestorów prywatnych nie bardzo wierzy w celowość takiego projektu. Wsparcie finansowe Unii mogłoby być tutaj argumentem dla „niedowiarków”.**

Łukasz Jaworski, Instytut Paliw i Energii Odnawialnej: Nie wiem czy istnieją takie działania w ramach funduszy unijnych. Najczęściej przecież mamy odwrotną sytuację tzn. audyt nam jest potrzebny, żeby móc wykazać się rezultatami projektu w zakresie efektywności energetycznej, na który dostaliśmy jakieś środki (krajowe np. w ramach kredytu termomodernizacyjnego lub środki unijne). Pytanie wykracza trochę poza tematykę czatu, bo nie dotyczy bezpośrednio funduszy na OZE.

Paweł Sz.: **Gdzie jednostka samorządu terytorialnego (gmina) z jakiego programu może uzyskać dofinansowanie w zakresie termomodernizacji budynku z elementami wykorzystania odnawialnych źródeł energii (kolektory słoneczne i kotły na biomasę).**

Łukasz Jaworski, Instytut Paliw i Energii Odnawialnej: Uważam, że w ramach działania 9.3 PO IiŚ, ale o szczegóły proszę pytać w NFOŚiGW.

Krzysztof B.: **Zakład ciepłowniczy, w którym odpowiadam za inwestycje ma obowiązek w najbliższym czasie rozpocząć**

modernizację, aby przystosować go do wymogów ekologicznych. Chodzi nam przede wszystkim o unowocześnienie kotłów poprzez zmianę paliwa z węgla na biomasę. Jakie programy zakładają udzielenie pomocy finansowej w tym obszarze i co konkretnie jest dofinansowane i na jakie kwoty? Prosiłbym też o informacje kiedy miałyby zostać ogłoszone konkursy. Dodam jeszcze, że załoga liczy 85 pracowników.

Łukasz Jaworski, Instytut Paliw i Energii Odnawialnej: Niestety tego typu projekt nie wpasowuje się w opis działania 9.4 PO IiŚ, w ramach którego nie przewiduje się dofinansowania projektów ciepłowniczych bazujących na wykorzystaniu biomasy (tylko proszę nie pytać dlaczego), a poza tym projekt musi koniecznie polegać na budowie nowych jednostek wytwórczych lub rozbudowie istniejących. W moim rozumieniu Pana projekt mógłby być zaklasyfikowany raczej jako przebudowa, co stanowi problem z punktu widzenia tego działania. Polecam analizę opisu działań w RPO, które znajduje się w Pana regionie.

Ewa P.: **Witam serdecznie. Moje pytanie jest dość ogólne. Interesują mnie programy finansowania energetyki słonecznej - dokładniej chodzi o fotowoltaikę. Czy są programy skierowane w na ten rodzaj energii oraz czy są znane wstępne terminy naborów w tych programach w przyszłym roku?**

Łukasz Jaworski, Instytut Paliw i Energii Odnawialnej: Fotowoltaika nie jest wspierana w PO IiŚ. Proponuję analizę opisów regionalnych programów operacyjnych pod tym kątem.

Joanna Z.: **Kolejna nieformalna informacja do weryfikacji. Czy podczas drugiej oceny merytorycznej 9.4 po złożeniu kompletu dokumentów, mogą zostać poddane kolejnej ocenie dokumenty złożone na I etapie i już wcześniej ocenione np. raporty z pomiarów wiatru, a tym samym czy może ulec zmiana liczby przyznanych punktów?**

Łukasz Jaworski, Instytut Paliw i Energii Odnawialnej: Na Pani pytanie odpowiada opis kryterium nr 8 oceny merytorycznej II stopnia. Liczba punktów zdobytych przez projekt może się zmienić, ale tylko w ramach kryteriów 2-4. Wyniki pomiaru wiatru wpływają na wskaźniki obliczane w kryteriach 2 i 4, a zatem są możliwe zmiany w liczbie punktów w ramach tych kryteriów w przypadku aktualizacji/uzupełnienia pomiarów wiatrowych.

Wiesław K.: **Jestem rolnikiem prowadzącym gospodarstwo agroturystyczne o powierzchni 7ha. Otrzymałem na nie dofinansowanie z działania w 2007 roku. Teraz zainteresowałem się uprawą roślin energetycznych. Chciałbym też promować dobre praktyki z zakresu posiadania takich plantacji. Po weryfikacji terenu ich wielkość wynosiłaby 1,5-2 ha. Czy ARiMR lub inne instytucje przeznaczają pomoc na takie przedsięwzięcia? Jakie warunki musiałyby spełnić moje gospodarstwo oraz ja osobiście (dokumenty, załączniki) aby ubiegać się o dopłatę?**

Maciej Ruba, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa: Szanowny Panie, z treści Pana pytania wynika, iż skorzystał Pan z działania 311 „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”.

Na urządzenia i maszyny związane z pielęgnacją plantacji roślin energetycznych oraz wytwarzaniem biopaliw, może Pan uzyskać dofinansowanie z 2 działań: „Modernizacja gospodarstw rolnych” oraz „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”. Szczegółowe zasady udzielania pomocy finansowej w ramach ww. działań jak i warunki jakie należy spełniać aby pomoc otrzymać znajdują się na naszej stronie internetowej <http://www.arimr.gov.pl> w zakładce pobierz wnioski.

Wojciech G.: **Proszę o udzielenie odpowiedzi dotyczącej terminu ubiegania się o kredyt bankowy na realizację projektu z udziałem środków unijnych. Czy procedurę można rozpocząć przed decyzją o przyznaniu dofinansowania czy dopiero po takiej decyzji?**

Paweł Wróbel, Bank BPH: Nie ma określonego terminu składania wniosku o kredyt w przypadku inwestycji realizowanej z udziałem środków unijnych. Jako Bank BPH staramy się ograniczać wymagania dotyczące dostarczania dokumentów dotyczących samego projektu inwestycyjnego i dlatego akceptujemy dokumenty składane w instytucji wdrażającej dany program: czyli akceptujemy złożony wniosek wraz z biznes planem. Natomiast w przypadku podmiotu gospodarczego, który chce mieć pewność swoich możliwości finansowych taki wniosek kredytowy może złożyć przed złożeniem dokumentów do instytucji wdrażającej dany program.

Ewa P.: **Jeszcze jedno pytanie, czy istnieje program wspierający osoby fizyczne w przebudowie, starych budynków gospodarstwa na budynki o innym przeznaczeniu, termomodernizowane i wykorzystujące OZE (kolektory słoneczne, pompę ciepła)? Jeśli nie ma programów skierowanych do osób „prywatnych”, to czy jest program, w którym może jednostka samorządowa z danego regionu zgłosić wniosek z taką inicjatywą dotyczącą więcej niż 1 podmiotu?**

Maciej Ruba, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa: Szanowna Pani, w ramach PROW na lata 2007-2013 wspieramy przebudowę, nadbudowę i modernizację budynków przeznaczonych do prowadzenia konkretnego rodzaju działalności wspieranych lub służącym produkcji rolnej. Instalacje służące wytwarzaniu energii ze źródeł odnawialnych i wytworzona energia może być wykorzystywana wyłącznie na potrzeby prowadzonej działalności, tzn. nie może być odsprzedawana. Modernizacja budynku mieszkalnego, może być wspierana wyłącznie w projektach związanych z agroturystyką (operacje realizowane w ramach działania 311 „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” PROW na lata 2007-2013). Szczegółowe informacje na temat działań wdrażanych w ramach PROW 2007-2013 znajdują się na stronie <http://www.arimr.gov.pl> w zakładce pobierz wnioski.

Zofia P.: **Czy Bank udziela kredytu na sfinansowanie kosztów kwalifikowanych inwestycji czy można liczyć też na skredytowanie kosztów niekwalifikowanych?**

Paweł Wróbel, Bank BPH: Bank BPH S.A. udziela kredytów do 100% wartości realizowanego projektu, przy zachowaniu odpowiedniego wkładu własnego ale udzielamy również kredytów tylko do 100% dotacji uzyskanej z funduszy UE.

Magdalena K.: **Kto będzie wypłacał środki w działaniu 9.4, ostatnio słyszałam że będzie to BGK?**

Łukasz Jaworski, Instytut Paliw i Energii Odnawialnej: Rzeczywiście od stycznia są planowane zmiany w ramach przepływów finansowych między instytucjami wdrażającymi poszczególne działania w ramach polityki spójności (BGK ma być jednym z elementów tej struktury), ale z tego co wiem, z Państwa perspektywy nic się nie zmienia - będziecie Państwo otrzymywać płatności bezpośrednio od Instytucji Wdrażającej dane działanie.

Joanna Z.: **Czy jest szansa, że zmienią się kryteria oceny dotyczące widełek punktacji tzn., że zostaną określone inne przedziały dla wiatrówki, biomasy czy też ciepła? Wiadomo, że porównywanie wskaźników produktywności czy też relacji kosztowej wiatrówki do ciepła jest niewspółmierne i nie powinno być wrzucane do tego samego worka.**

Łukasz Jaworski, Instytut Paliw i Energii Odnawialnej: Podział na ocenę projektów w dwóch grupach - osobno projekty w zakresie produkcji ciepła a osobno projekty w zakresie produkcji energii elektrycznej już istnieje. Warunkiem utworzenia każdej z grup jest „dojście” co najmniej 5 projektów do etapu oceny merytorycznej I stopnia. Zupełnie inną sprawą jest ocena w ramach grup technologicznych (np. energia wiatrowa, wodna, biomasa, biogaz, geotermia, energia słoneczna) - na razie są planowane tutaj żadne zmiany, bo ocena na podstawie istniejących kryteriów pokazała, że żadna technologia nie jest nadmiernie preferowana (na liście rankingowej rzeczywiście przeważają projekty wiatrowe, ale przecież ogromna większość projektów złożonych w konkursie należała do tej grupy, a zatem nie można używać tego argumentu).

Joanna Z.: **Czy w przypadku średniego przedsiębiorstwa wystarczy złożenie wniosku w drugim naborze na 9.4 do możliwości rozpoczęcia budowy czy też podpisania umów na dostawy, czy też należy czekać na pismo z instytucji po ocenie formalnej?**

Łukasz Jaworski, Instytut Paliw i Energii Odnawialnej: Wystarczy złożyć wniosek (i oczywiście do tego momentu nie rozpocząć inwestycji).

Marek G.: **W trakcie tego e-spotkania pojawiło się pytanie o finansowanie energii odnawialnej pochodzącej z baterii słonecznych. Odpowiedzieliście Państwo, że w ramach tych działań nie są przewidziane dotacje. Czym jest to podyktowane? Analizując rynek niemiecki wiele firm i gospodarstw domowych korzysta z takich rozwiązań, a jest to przecież czysta energia ekologiczna.**

Łukasz Jaworski, Instytut Paliw i Energii Odnawialnej: Instytucja Pośrednicząca uznała ten typ projektów za zbyt kosztowny i postanowiła nie przeznaczyć wsparcia na ten rodzaj inwestycji.

Pytania i odpowiedzi pochodzą z zapisu e-spotkań z Bankiem BPH. Pełen zapis czatu znajduje się na stronie: <http://www.bph.pl/pl/ue/eseminaria>.

System zaliczek na projekty unijne dla przedsiębiorców

Część II: Zasady obowiązujące w krajowych programach operacyjnych

W poprzednim numerze Biuletynu zapoznawaliśmy Państwa z zasadami wypłaty dotacji w formie zaliczek w ramach regionalnych programów operacyjnych. Tym razem prezentujemy zasady, odnoszące się do wybranych działań programów operacyjnych wdrażanych na szczeblu krajowym.

Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka

Działanie 1.4 – 4.1 Wsparcie projektów celowych i wsparcie wdrożeń wyników prac B+R

Działanie 4.2 Stymulowanie działalności B+R przedsiębiorstw oraz wsparcie w zakresie wzornictwa przemysłowego

Maksymalna wysokość zaliczki nie może przekroczyć 95% maksymalnej wysokości dofinansowania. Pierwsza transza zaliczki przekazywana jest w wysokości do 30% wartości dofinansowania. Transze zaliczki są wypłacane na podstawie wniosku o płatność zgodnie

z harmonogramem płatności. Pozostała kwota będzie przekazana po akceptacji wniosku o płatność końcową. Przekazanie pierwszej płatności zaliczkowej następuje po wniesieniu prawidłowego zabezpieczenia wraz z poprawnie wypełnionym wnioskiem o płatność zaliczkową, wykazaną w harmonogramie płatności. Warunkiem wypłaty Beneficjentowi kolejnej płatności zaliczkowej jest zaakceptowanie przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości wniosku o płatność, obejmującego rozliczenie co najmniej 70% łącznej kwoty przekazanych wcześniej płatności zaliczkowych. Zaliczki udzielane są na działania trwające od 2 do 6 m-cy. Rozliczenie zaliczki następuje w terminie 30 dni po zakończeniu zadania. Ocena merytoryczna i finansowa wniosku trwa 30 dni. Po zatwierdzeniu wniosku o płatność PARP do 30 dni dokonuje płatności. Beneficjent może składać wniosek o kolejną płatność zaliczkową przedstawiając wydatki dokumentujące rozliczenie przynajmniej 70% poprzedniej/poprzednich transz zaliczek. Kolejna przekazana transza pomniejszana jest o niewykorzystane kwoty z poprzednich transz zaliczek oraz o odsetki narosłe na osobnym koncie dla zaliczek. Kwestie dotyczące przyznawania zaliczek reguluje [umowa o dofinansowanie](#).

Działanie 4.4 Nowe inwestycje o wysokim potencjale innowacyjnym

Łączne dofinansowanie w formie zaliczki nie może przekroczyć 95% maks. wysokości dofinansowania. Pierwsza transza zaliczki przekazywana jest w wysokości do 30% wartości dofinansowania. Kolejne transze zaliczki będą wypłacane na podstawie wniosków o płatność, które beneficjent składa co 2-6 miesięcy po zakończonych działaniach, zgodnie z harmonogramem płatności. Pozostała kwota będzie przekazana po akceptacji wniosku o płatność końcową.

Przekazanie pierwszej płatności zaliczkowej następuje po wniesieniu prawidłowego zabezpieczenia wraz z poprawnie wypełnionym wnioskiem o płatność zaliczkową, wykazaną w harmonogramie płatności. Transze zaliczek będą wypłacane na podstawie wniosku o płatność (składanego za zakończone działania) zgodnie z harmonogramem płatności. Warunkiem wypłaty beneficjentowi kolejnej płatności zaliczkowej jest zaakceptowanie przez PARP wniosku o płatność, obejmującego rozliczenie co najmniej 70% łącznej kwoty przekazanych wcześniej płatności zaliczkowych. Zaliczki udzielane są na działania trwające od 2 do 6 m-cy. W terminie 30 dni po zakończeniu działania beneficjent składa wniosek o płatność. Wniosek o płatność rozlicza wydatki poniesione na zakończone działanie oraz wnioskuje o zaliczkę na przyszłe działanie. Ocena merytoryczna i finansowa wniosku trwa 40 dni. Po zatwierdzeniu wniosku o płatność PARP do 30 dni dokonuje płatności. Beneficjent może składać wniosek o kolejną płatność zaliczkową pod warunkiem rozliczenia 70% łącznej kwoty przekazanych wcześniej transz. Kolejna transza zaliczki jest pomniejszana o nierozliczoną kwotę poprzedniej transzy oraz odsetki bankowe narosłe na osobnym koncie dla zaliczek. Zasady przyznawania zaliczek opisane są w [umowie o dofinansowanie](#).

Działanie 4.5.1 Wsparcie inwestycji w sektorze produkcyjnym

Dofinansowanie projektu w formie zaliczki może wynieść do 95% wartości całego dofinansowania. Pierwsza transza dofinansowania w formie zaliczki wypłacana jest w terminie i wysokości zgodnej z harmonogramem płatności, pod warunkiem wniesienia odpowiedniego zabezpieczenia. Wysokość pierwszej transzy zaliczki nie może być wyższa niż 20% wartości dofinansowania i nie może być wyższa niż wykazana w harmonogramie płatności. Przekazanie kolejnej transzy dofinansowania następuje pod warunkiem rozliczenia w złożonym wniosku o płatność, co najmniej 70 % łącznej kwoty przekazanych wcześniej transz. Wielkość pozostałych transz beneficjent wykazuje w harmonogramie płatności. Zaliczki udzielane są po przedłożeniu wniosku o płatność obejmującego okres 3 miesięcy. Rozliczenie zaliczki następuje w ciągu 30 dni po realizacji zadania. Wniosek oceniany jest w ciągu 30 dni. Dofinansowanie w formie zaliczki jest przekazywane na rachunek bankowy beneficjenta w terminach i wysokości określonych w [umowie o dofinansowanie](#).

Działanie 4.5.2 Wsparcie inwestycji w sektorze usług nowoczesnych

Zaliczka może być przyznana do 95% wartości całkowitego dofinansowania projektu. Wysokość pierwszej transzy zaliczki nie może przekroczyć 30% kwoty przyznanego dofinansowania. Warunkiem wypłaty beneficjentowi kolejnej transzy zaliczki jest zaakceptowanie przez Ministerstwo Gospodarki (Departament

Wdrażania Programów Operacyjnych) stopnia wniosku o płatność, obejmującego rozliczenie co najmniej 70% łącznej kwoty przekazanych wcześniej transz zaliczki. Wysokość kolejnej transzy zaliczki nie może przekroczyć 20% kwoty przyznanego dofinansowania. Wydatki na zadanie, na które beneficjent występuje o transzę zaliczki, w wysokości stanowiącej różnicę wydatków całkowitych tego zadania oraz kwoty dofinansowania, stanowiącej wnioskowaną transzę zaliczki, do czasu jej otrzymania, mogą być ponoszone ze środków własnych beneficjenta. Kolejna transza zaliczki jest pomniejszana o nierozliczoną kwotę poprzedniej transzy, chyba że nierozliczona kwota została zwrócona przez beneficjenta na rachunek wskazany przez Ministerstwo Gospodarki (Departament Wdrażania Programów Operacyjnych). Rozliczenie zaliczki następuje w ciągu 30 dni po realizacji zadania. MG weryfikuje wniosek o płatność w terminie 30 dni od dnia otrzymania kompletnego i prawidłowo wypełnionego wniosku o płatność. Zaliczki udzielane są po przedłożeniu wniosku o płatność obejmującego okres 3 miesięcy. Zasady przyznawania i rozliczania zaliczek reguluje [umowa o dofinansowanie](#).

Działanie 8.1 Wspieranie działalności gospodarczej w dziedzinie gospodarki elektronicznej

Działanie 8.2 Wspieranie wdrażania elektronicznego biznesu typu B2B

W ramach działania beneficjent może skorzystać z jednej transzy zaliczki w wysokości do 30% wartości dofinansowania. Beneficjent określa ją w harmonogramie płatności. Kolejne transze dofinansowania wypłacane są w formie refundacji, na etapy trwające od 2 do 6 miesięcy, na podstawie wniosków o płatność i zgodnie z harmonogramem płatności. Przekazanie płatności zaliczkowej następuje po wniesieniu prawidłowego zabezpieczenia umowy o dofinansowanie oraz poprawnie wypełnionego wniosku o płatność zaliczkową, wykazaną w harmonogramie płatności. Zaliczka rozliczana jest podobnie jak późniejsze refundacje. W terminie 30 dni po zakończeniu zadania beneficjent składa wniosek o płatność, którego ocena merytoryczna i finansowa trwa 40 dni. Po zatwierdzeniu wniosku o płatność PARP do 30 dni dokonuje płatności. Zasady systemu zaliczek w ramach działania zawiera [umowa o dofinansowanie](#).

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

Działanie 9.1 Wysokosprawne wytwarzanie energii

Działanie 9.2 Efektywna dystrybucja energii

Działanie 9.3 Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej

Łączne dofinansowanie przekazane beneficjentowi w formie zaliczki i płatności pośrednich nie może przekroczyć 95% maksymalnej kwoty dofinansowania. Pozostała kwota dofinansowania będzie przekazana beneficjentowi po akceptacji przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przedłożonego wniosku o płatność

końcową. Zaliczka może być udzielona po wniesieniu zabezpieczenia. Wysokość zaliczki i tryb jej rozliczenia będzie określać umowa o dofinansowanie. Pierwsza transza zaliczki jest wypłacana w wysokości określonej w harmonogramie projektu. Każda kolejna transza zaliczki będzie wypłacona pod warunkiem rozliczenia co najmniej 70% łącznej kwoty przekazanych wcześniej środków. Przez rozliczenie należy rozumieć złożenie wniosku o płatność wraz z kopiami opłaconych faktur. Niewykorzystane kwoty pozostałe z otrzymanej zaliczki podlegają zaliczeniu na poczet kolejnych transz zaliczki lub kolejnej płatności. Wniosek o płatność składany jest co najmniej raz na 3 miesiące. Pierwszy wniosek o płatność pośrednią beneficjent ma obowiązek złożyć w terminie do 90 dni kalendarzowych od dnia podpisania umowy. NFOŚiGW weryfikuje wniosek o płatność pośrednią oraz załączone do niego dokumenty w terminie 60 dni od dnia ich otrzymania. Regulacje dotyczące zaliczek zawiera [umowa o dofinansowanie](#).

Działanie 9.4 Wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych

Działanie 9.5 Wytwarzanie biopaliw ze źródeł odnawialnych

Łączne dofinansowanie przekazane beneficjentowi w formie zaliczki i płatności pośrednich nie może przekroczyć 95% maksymalnej kwoty dofinansowania. Pozostała kwota dofinansowania będzie przekazana beneficjentowi po akceptacji przez Instytut Paliw i Energii Odnawialnej przedłożonego przez beneficjenta wniosku o płatność końcową. Pierwsza transza zaliczki zostanie wypłacona po zatwierdzeniu przez IPIEO wniosku o płatność. Każda kolejna transza zostanie wypłacona pod warunkiem złożenia i zatwierdzenia wniosku o płatność na co najmniej 70% łącznej kwoty przekazanych wcześniej transz. Terminy, wysokość oraz forma dokonywania płatności określone są w harmonogramie projektu. Beneficjent jest zobowiązany do składania do IPIEO wniosku o płatność pośrednią najpóźniej w terminie 14 dni kalendarzowych od upływu okresu sprawozdawczego obejmującego maksymalnie 3 miesiące. IPIEO weryfikuje wniosek o płatność pośrednią w terminie 60 dni od dnia ich otrzymania. Kwestie dotyczące dofinansowania w formie zaliczki znajdują się w [umowie o dofinansowanie](#).

Działanie 10.3 Rozwój przemysłu dla OZE

Łączne dofinansowanie przekazane beneficjentowi w formie zaliczki i płatności pośrednich nie może przekroczyć 95% maksymalnej kwoty dofinansowania projektu. Pozostała kwota dofinansowania będzie przekazana beneficjentowi po akceptacji przez IPIEO przedłożonego przez beneficjenta wniosku o płatność końcową. Pierwsza transza zaliczki zostanie wypłacona po zatwierdzeniu przez IPIEO wniosku o płatność. Każda kolejna transza zostanie wypłacona pod warunkiem złożenia i zatwierdzenia wniosku o płatność na co najmniej 70% łącznej kwoty przekazanych wcześniej transz. IPIEO weryfikuje wniosek o płatność pośrednią w terminie 60 dni od dnia ich otrzymania. Warunki udzielania zaliczki określa w każdym przypadku [umowa o dofinansowanie](#).

Nabory wniosków o dotacje na inwestycje dla przedsiębiorstw w ramach krajowych programów operacyjnych do końca 2010 r.

PROGRAM	NR DZIAŁANIA	TYTUŁ DZIAŁANIA	TERMINY	
Innowacyjna Gospodarka	1.4	Wsparcie projektów celowych	2 – 30 IV, 1 – 30 X 2010	
	3.1	Inicjowanie działalności innowacyjnej	8 III 2010	
	4.1	Wsparcie wdrożeń wyników prac B+R	2 – 30 IV, 1 – 30 X 2010	
	4.2	Stymulowanie działalności B+R przedsiębiorstw oraz wsparcie w zakresie wzornictwa przemysłowego	15 II – 12 III 2010 6 IX – 30 IX 2010	
	4.3	Kredyt technologiczny ogłoszenie	1 VIII 2009 15 IV 2010	
	4.4	Nowe inwestycje o wysokim potencjale innowacyjnym	15 VI – 15 VII 2010	
	4.5.1	Wsparcie inwestycji w sektorze produkcyjnym ogłoszenie	2 III 2009 I kw. 2010	
	4.5.2	Wsparcie inwestycji w sektorze usług nowoczesnych ogłoszenie	25 V 2009 I kw. 2010	
	5.1	Wspieranie powiązań kooperacyjnych o znaczeniu ponadregionalnym ogłoszenie	23 III 2009 8 III 2010	
	8.1	Wspieranie działalności gospodarczej w dziedzinie gospodarki elektronicznej	I kw. 2010	
	8.2	Wspieranie wdrażania elektronicznego biznesu typu B2B	I kw. 2010	
				14 IX – 30 XII 2009 (województwa: małopolskie, pomorskie i wielkopolskie) 12 X – 30 XII 2009 (województwo świętokrzyskie) 9 XI – 30 XII 2009 (województwo łódzkie) 26 XI – 30 XII 2009 (województwo podkarpackie) 4 – 30 XII 2009 (województwa: śląskie, opolskie i warmińsko- mazurskie) 1 III – 28 V, 1 X – 30 XII 2010
		8.4	Zapewnienie dostępu do internetu na etapie ostatniej mili ogłoszenie	
	Infrastruktura i Środowisko	4.1	Wsparcie systemów zarządzania środowiskowego ogłoszenie	1 – 21 XII 2009
4.2		Racjonalizacja gospodarki zasobami i odpadami w przedsiębiorstwach	b.d.	
4.3		Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie wdrażania najlepszych dostępnych technik (BAT)	b.d.	
4.4		Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie gospodarki wodno-ściekowej	b.d.	
4.5		Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie ochrony powietrza	b.d.	
4.6		Wsparcie dla przedsiębiorstw prowadzących działalność w zakresie odzysku i unieszkodliwiania odpadów innych niż komunalne	b.d.	
9.1		Wysokosprawne wytwarzanie energii	b.d.	
9.2		Efektywna dystrybucja energii	b.d.	
9.3		Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej	b.d.	
9.4		Wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych	IV kw. 2009	
9.5		Wytwarzanie biopaliw ze źródeł odnawialnych ogłoszenie	17 – 30 XII 2009	
10.3	Rozwój przemysłu dla OZE	IV kw. 2009		
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich	1.2.1	Modernizacja gospodarstw rolnych	b.d.	
	1.2.3	Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej ogłoszenie	17 XI 2009	
	3.1.1	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej ogłoszenie	15 IV – 31 XII 2009	
	3.1.2	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	b.d.	

Nabory wniosków o dotacje na inwestycje dla przedsiębiorstw w ramach regionalnych programów operacyjnych do końca 2010 r.

PROGRAM	NR DZIAŁANIA	TYTUŁ DZIAŁANIA	TERMINY
Dolnośląskie	1.1 A2	Dotacje inwestycyjne dla MSP wspierające innowacyjność produktową i procesową na poziomie przedsiębiorstwa (z wyłączeniem projektów z zakresu turystyki)	X 2010
	1.1 D1	Dotacje inwestycyjne zwiększające atrakcyjność turystyczną regionu	XII 2009
	1.1 D2	Dotacje inwestycyjne dla przedsiębiorstw prowadzących działalność uzdrowiskową zlokalizowanych w miejscowościach uzdrowiskowych	I 2010
	2.1	Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego	II 2010
	5.1	Odnawialne źródła energii	b.d.
Kujawsko-pomorskie	5.3	Ciepłownictwo i kogeneracja	b.d.
	2.4	Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku	III 2010
	4.3	Rozwój komercyjnych e-usług	I 2010
	5.2.1	Wsparcie inwestycji mikro przedsiębiorstw	I, IX 2010
	5.2.2	Wsparcie inwestycji małych i średnich przedsiębiorstw ogłoszenie	15 – 29 I 2010
	5.3	Wspieranie przedsiębiorstw w zakresie dostosowania do wymogów ochrony środowiska	b.d.
Lubelskie	6.2	Rozwój usług turystycznych i uzdrowiskowych	I, X 2010
	1.1	Dotacje dla nowopowstałych mikroprzedsiębiorstw	VI 2010
	1.2	Dotacje inwestycyjne dla mikroprzedsiębiorstw ogłoszenie	30 XI 2009 – 13 I 2010, XII 2010
	1.3	Dotacje inwestycyjne dla małych i średnich przedsiębiorstw	IX 2010
	1.4	Dotacje inwestycyjne w zakresie dostosowania przedsiębiorstw do wymogów ochrony środowiska oraz w zakresie odnawialnych źródeł energii	XII 2009, XII 2010 Schemat B
	1.5	Dotacje inwestycyjne w zakresie turystyki	III 2010
Lubuskie	1.6	Badania i nowoczesne technologie w strategicznych dla regionu dziedzinach ogłoszenie	30 XI 2009 – 13 I 2010, IX 2010
	2.1	Mikroprzedsiębiorstwa	b.d.
	2.2	Poprawa konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw poprzez inwestycje	b.d.
	2.4	Transfer badań, nowoczesnych technologii i innowacji ze świata nauki do przedsiębiorstw	b.d.
Łódzkie	3.2	Poprawa jakości powietrza, efektywności energetycznej oraz rozwój i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	b.d.
	2.9	Odnawialne źródła energii	24 V – 25 VI 2010
	3.2	Podnoszenie innowacyjności i konkurencyjności przedsiębiorstw ogłoszenie	09 XI – 15 XII 2009
	3.3	Rozwój B+R w przedsiębiorstwach	b.d.
	3.5	Infrastruktura turystyczno-rekreacyjna	b.d.
Małopolskie	4.3	E-technologie dla przedsiębiorstw	22 II - 26 III, 23 VIII - 24 IX 2010
	2.1.A	Bezpośrednie wsparcie inwestycji w MŚP	b.d.
	2.1.B	Wspólne przedsięwzięcia i tworzenie powiązań kooperacyjnych pomiędzy przedsiębiorstwami w tym tworzenie klastrów	VIII 2009- 2012
	2.2.B	Wsparcie komercjalizacji badań naukowych	I 2010
Mazowieckie	3.1.D	Inwestycje w poprawę bazy noclegowej oraz przystosowanie obiektów zabytkowych do celów turystycznych	b.d.
	7.2	Poprawa jakości powietrza i zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii	IV-V 2010
	1.5	Rozwój przedsiębiorczości (do 40 tys. PLN)	b.d.
	1.8	Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie wdrażania najlepszych dostępnych technik (BAT)	b.d.
Opolskie	2.3	Technologie informacyjne i komunikacyjne dla MSP	b.d.
	4.3	Ochrona powietrza, energetyka	b.d.
	1.1.2	Inwestycje w mikroprzedsiębiorstwach	15 – 31 III, 14 – 31 V 2010
	1.3.1	Wsparcie sektora B+R oraz innowacji na rzecz przedsiębiorstw	1 - 15 III 2010
	1.3.2	Inwestycje w innowacje w przedsiębiorstwach	7 - 18 VI 2010
	1.4.1	Wsparcie usług turystycznych i rekreacyjno-sportowych świadczonych przez przedsiębiorstwa	b.d.
	4.3	Ochrona powietrza, odnawialne źródła energii	12 - 26 III 2010

PROGRAM	NR DZIAŁANIA	TYTUŁ DZIAŁANIA	TERMINY
Podkarpackie	1.1.B	Bezpośrednie dotacje inwestycyjne	b.d.
	2.2	Infrastruktura energetyczna	b.d.
Podlaskie	1.4	Wsparcie inwestycyjne przedsiębiorstw ogłoszenie	12 XI - 29 XII 2009
	3.2	Wsparcie inwestycyjne przedsiębiorstw z branży turystycznej ogłoszenie	26 XI 2009 - 4 II 2010
	5.1	Rozwój regionalnej infrastruktury ochrony środowiska	XI - XII 2009
Pomorskie	1.1.1	Mikroprzedsiębiorstwa	II - III, VIII - IX, XI - XII 2010
	1.1.2	Małe i Średnie Przedsiębiorstwa	IV - V, VI - VII 2010
	1.2	Rozwiązania innowacyjne w MŚP	XI - XII 2010
	5.4	Rozwój energetyki opartej na źródłach odnawialnych	V - VI 2010
	1.2.2	Małe i średnie przedsiębiorstwa	b.d.
Śląskie	1.2.3	Innowacje w mikroprzedsiębiorstwach i MŚP	I kw. 2010
	1.2.4	Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa ogłoszenie	10 IX 2009, 15 IV 2010 (typ projektów nr 8) 30 VII - 30 IX 2010
	3.1.1	Infrastruktura zaplecza turystycznego/przedsiębiorstwa	5 III - 5 V 2010
	3.2.1	Infrastruktura okołoturystyczna/przedsiębiorstwa	7 IV - 7 VI 2010
	5.3	Czyste powietrze i odnawialne źródła energii	nabór wstrzymany
Świętokrzyskie	1.1	Bezpośrednie wsparcie sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw ogłoszenie	01 XII 2009 - 11 I 2010 (małe), 21 XII 2009 - 8 II 2010 (mikro)
	1.2	Tworzenie i rozwój powiązań kooperacyjnych przedsiębiorstw ogłoszenie	1 X 2009
	4.1	Rozwój regionalnej infrastruktury ochrony środowiska i energetycznej	b.d.
Warmińsko-mazurskie	1.1.3	Inwestycje infrastrukturalne tworzące podstawy powiązań kooperacyjnych pomiędzy przedsiębiorstwami jednostkami naukowymi i badawczo-rozwojowymi a przedsiębiorstwami	23 XII 2009, 20 V 2010
	1.1.4	Budowa i rozbudowa klastrów o znaczeniu lokalnym i regionalnym	b.d.
	1.1.5	Wsparcie MŚP - promocja produktów i procesów przyjaznych dla środowiska	b.d.
	1.1.6	Wsparcie na nowe inwestycje dla dużych przedsiębiorstw	b.d.
	1.1.7	Dotacje inwestycyjne dla mikroprzedsiębiorstw i sektora MŚP w zakresie innowacji i nowych technologii	b.d.
	1.1.8	Wsparcie przedsięwzięć przemysłowo-naukowych	10 III 2010
	1.1.9	Inne inwestycje w przedsiębiorstwa	10 III 2010
	6.2.1	Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	14 IV 2010
	Wielkopolskie	1.1	Rozwój mikroprzedsiębiorstw
1.2		Wsparcie rozwoju MSP	b.d.
3.2		Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku	b.d.
3.7		Zwiększenie wykorzystania odnawialnych zasobów energii	b.d.
Zachodniopomorskie	1.1.1	Inwestycje w mikroprzedsiębiorstwa	II 2010
	1.1.2	Inwestycje w małe i średnie przedsiębiorstwa	VIII 2010
	1.1.3	Innowacje MŚP w nowe technologie	IV 2010
	4.1.1	Energia odnawialna: wiatrowa	III 2010
	4.1.2	Energia odnawialna: słoneczna	III 2010
	4.1.3	Energia odnawialna: biomasa	III 2010
	4.1.4	Energia odnawialna: hydroelektryczna, geotermalna i pozostałe	III 2010

Legenda:
b.d. - brak danych

Publikacja dostępna wyłącznie w wersji elektronicznej pod adresem: www.bph.pl/pl/ue/biuletyn

Zamówienie elektronicznej subskrypcji: bfue@bph.pl

Tekst ukończono 15 grudnia 2009 r.

